

A-III/1/22AVYS3CCTC1/23

तृतीयसत्रार्द्धः

प्रथमपत्रम् (DSCC-24)

व्याकरणम्

समयः घण्टाद्वयम्

पूर्णाङ्काः 60

खण्डः - क

केचन दश प्रश्ना एव समाधेयाः ।

10 (प्रश्नः) × 02 (अङ्कः) = 20

1. अधातुरित्यादौ पर्युदासः प्रसज्यप्रतिषेधो वा ?
2. उभयसूत्रसाधारणमर्थवत्त्वं किमस्ति ?
3. पूर्वसूत्रेण सिद्धे समासग्रहणं किमर्थम् ?
4. वाक्यस्य प्रातिपदिकत्वे को दोषः ?
5. किन्नाम परिनिष्ठितत्वम् ?
6. किन्नाम तन्त्रम् ?
7. एकशेषविधायकसूत्रे 'सरूपाणाम्' इति पदं किमर्थम् ?
8. 'बहुवचने झल्येत्' इति सूत्रे बहुवचनपदस्य किं प्रयोजनम् ?
9. 'आतो धातोः' इति सूत्रे धातुपदं किमर्थम् ?
10. नप्त्रादिग्रहणेन किं नियम्यते ?
11. वाचा इत्यादौ कया परिभाषया स्वादयो भवन्ति ?
12. 'अतोऽम्' इत्यत्र 'म' इतिच्छेदे को दोषः ?
13. 'यस्येति च' इति सूत्रस्थस्य 'यस्य' इत्यस्य को विग्रहः ?

खण्डः - ख

केचन चत्वारः प्रश्ना एव समाधेयाः ।

04 (प्रश्नः) × 05 (अङ्कः) = 20

14. नभवधाद्यादेशानां प्रत्ययसंज्ञा कथं न भवतीति उपस्थापयत ।
15. 'परश्च' इति सूत्रस्य नियमार्थत्वमुपपादयत ।

16. 'जसः शी' इति शित्त्वात्सर्वादेशः, अनेकाल्त्वाद्वा नागेशमतमुपस्थापयत ।
17. 'न बहुव्रीहौ' इति सूत्रं व्याख्यात ।
18. 'सम्बुद्धौ च' इति सूत्रं व्याख्यात ।
19. 'अतोऽम्' इत्यत्र 'अम्' इतिच्छेदो 'म' इतिच्छेदो वा स्पष्टयत ।

खण्डः - ग

द्वौ प्रश्नौ एव समाधेयौ ।

02 (प्रश्नः) × 10 (अङ्कः) = 20

20. 'कृत्तद्धितसमासाश्च' इति सूत्रं व्याख्यात ।
21. 'पतिः समास एव' इति सूत्रमवलम्ब्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।
22. 'ङिति ह्रस्वश्च' इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात ।

A-III/2/22AVYS3CCTC2/23

तृतीयसत्रार्द्धः

द्वितीयपत्रम् (DSCC-25)

व्याकरणम्

समयः घण्टाद्वयम्

पूर्णाङ्कः 60

खण्डः - क

केचन दश प्रश्ना एव समाधेयाः ।

10 (प्रश्नः) × 02 (अङ्कः) = 20

1. किन्नाम पुंस्त्वम् ?
2. लौकिकलिङ्गलक्षणं लिखत ।
3. 'अजाद्यतः' इत्यत्र का विभक्तिः ?
4. अजादिषु अकारान्तपाठः किमर्थः ?
5. 'पञ्चाजी' इत्यस्य को विग्रहः ?
6. 'चटका' इत्यत्र इत्वं कथं न भवति ?
7. 'उगितश्च' इति सूत्रस्य किमुदाहरणम् ?
8. 'मनः' इति सूत्रस्य कोऽर्थः ?
9. 'कारिका' इत्यत्र इत्वं केन सूत्रेण भवति ?
10. 'न यासयोः' इति सूत्रेण कस्य निषेधः क्रियते ?
11. 'टिड्ढा०' इति सूत्रे 'ठे' इत्येव सिद्धे ठक्ठजोरुपादानं किमर्थम् ?
12. किन्नाम वयः ?
13. 'यूनस्तिः' इति कस्य अपवादः ?

खण्डः - ख

केचन चत्वारः प्रश्ना एव समाधेयाः ।

04 (प्रश्नः) × 05 (अङ्कः) = 20

14. शूद्रा, शूद्री, महाशूद्री इत्येतेषामर्थभेदं प्रत्ययभेदं चोपस्थापयत ।
15. 'पञ्चाजी' इत्यत्र टाप्प्रत्ययः कथं न भवतीति उपस्थापयत ।

16. 'वयसि प्रथमे' इति सूत्रं व्याख्यात ।
17. सत्त्वे निविशतेऽपैति पृथग् जातिषु दृश्यते ।
आधेयश्चाक्रियाजश्च सोऽसत्त्वप्रकृतिर्गुणः ॥ इति कारिकां व्याख्यात ।
18. 'पुंयोगादाख्यायाम्' इति सूत्रं व्याख्यात ।
19. 'नृनरयोर्वृद्धिश्च' इति गणसूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात ।

खण्डः - ग

द्वौ प्रश्नौ एव समाधेयौ ।

02 (प्रश्नः) × 10 (अङ्कः) = 20

20. 'स्त्रियाम्' इति सूत्रं व्याख्यात ।
21. 'वक्ष्यमाणा' इत्यत्र डीब्बारणोपायमुपस्थापयत ।
22. सोदाहरणं जातिलक्षणमुपस्थापयत ।

A-III/3/22AVYS3CCTC3/23

तृतीयसत्रार्द्धः

तृतीयपत्रम् (DSCC-26)

व्याकरणम्

समयः घण्टाद्वयम्

पूर्णाङ्कः 60

खण्डः - क

केचन दश प्रश्ना एव समाधेयाः ।

10 (प्रश्नः) × 02 (अङ्कः) = 20

1. 'परिभाषेन्दुशेखरः' इत्यस्य विग्रहं लिखत ।
2. इण्प्रत्याहारः पूर्वेण णकारेण परेण वा ?
3. 'अनेकाल्शित्सर्वस्य' इति शिद्ग्रहणेन का परिभाषा ज्ञाप्यते ?
4. 'अध्येता' इत्यत्र गुणनिषेधः कथं न भवति ?
5. यदागमपरिभाषाया अवतरणं किम् ?
6. किन्नाम निर्दिश्यमानत्वम् ?
7. प्रमाणत आन्तर्यस्य किमुदाहरणम् ?
8. 'अर्थवद्ग्रहणे नानर्थकस्य' इत्यस्या अपवादभूता परिभाषा का अस्ति ?
9. गवे हितम्=गोहितम् इत्यत्र अवादेशः कथं न भवति ?
10. 'स्त्रीप्रत्यये चानुपसर्जने न' इति परिभाषाया अर्थः कः ?
11. 'तरप्तमपौ घः' इति सूत्रेण तरबन्तादेः घसंज्ञा कथं न भवति ?
12. 'व्यपदेशी' शब्दस्य कोऽर्थः ?
13. तदन्तविधेरपवादभूता परिभाषा काऽस्ति ?

खण्डः - ख

केचन चत्वारः प्रश्ना एव समाधेयाः ।

04 (प्रश्नः) × 05 (अङ्कः) = 20

14. 'अनुबन्धा एकान्ताः' इति सिद्धान्तपक्षमुपस्थापयत ।
15. निर्दिश्यमानपरिभाषाया अवतरणपूर्वकं सिद्धिप्रकारं वर्णयत ।

16. 'अर्थवद्ग्रहणे नानर्थकस्य' इति परिभाषां सावतरणमुपस्थापयत ।
17. 'उणादयोऽव्युत्पन्नानि प्रातिपदिकानि' परिभाषामिमां व्याख्यात ।
18. 'सर्वो द्वन्द्वो विभाषयैकवद्भवति' इति परिभाषामुपस्थापयत ।
19. 'प्रकृतिवदनुकरणं भवति' सावतरणं परिभाषामिमामुपस्थापयत ।

खण्डः - ग

द्वौ प्रश्नौ एव समाधेयौ ।

02 (प्रश्नः) × 10 (अङ्कः) = 20

20. 'व्याख्यानतो विशेषप्रतिपत्तिर्नहि सन्देहादलक्षणम्' इति परिभाषां व्याख्यात ।
21. 'यदागमास्तद्गुणीभूतास्तद्ग्रहणेन गृह्यन्ते' इति परिभाषां व्याख्यात ।
22. 'पदाङ्गाधिकारे तस्य च तदन्तस्य च' इति परिभाषामुपस्थापयत ।

A-III/4/22AVYS3CCTC4/23

तृतीयसत्रार्द्धः

चतुर्थपत्रम् (DSCC-27)

व्याकरणम्

समयः घण्टाद्वयम्

पूर्णाङ्कः 60

खण्डः - क

केचन दश प्रश्ना एव समाधेयाः ।

10 (प्रश्नः) × 02 (अङ्कः) = 20

1. शम्भुमते कति वर्णाः सन्ति ?
2. वर्णानाम् अष्टौ स्थानानि लिखत ।
3. अर्वाचीनमते विज्ञानं नाम किम् ?
4. निरुक्तेन किं क्रियते ?
5. भाषायाः परिभाषा का ?
6. पशुपक्षिणामव्यक्ते शब्दे को धातुः प्रयुज्यते ?
7. नैयायिकानां मते शब्दनिष्पत्तिः कथं भवति ?
8. शब्दनित्यत्ववादिनः के सन्ति ?
9. शब्दानित्यत्ववादिनः के सन्ति ?
10. वाचश्चतुरो भेदान् लिखत ।
11. का नाम वैखरी ?
12. अपभ्रंशादपि साक्षादर्थबोधं के स्वीकुर्वन्ति ?
13. अस्वगोण्यादयः शब्दाः विषयान्तरे साधवः सन्ति, असाधवो वा ?

खण्डः - ख

केचन चत्वारः प्रश्ना एव समाधेयाः ।

04 (प्रश्नः) × 05 (अङ्कः) = 20

14. व्याघ्री यथा हरेत् पुत्रान् दंष्ट्राभ्यां न च पीडयेत् ।
भीता पतनभेदाभ्यां तद्वद् वर्णान् प्रयोजयेत् ॥ -इति कारिकां व्याख्यात ।

15. भाषाविज्ञानं किं भवतीति संक्षेपेणोपस्थापयत ।
16. शब्दानित्यत्वं संक्षेपेणोपस्थापयत ।
17. तितउशब्दस्य निर्वचनं लिखत ।
18. संवृतादीन् वर्णदोषान् लिखत ।
19. ध्वनिविषये संक्षेपेण लिखत ।

खण्डः - ग

द्वौ प्रश्नौ एव समाधेयौ ।

02 (प्रश्नः) × 10 (अङ्कः) = 20

20. 'आत्मा बुद्ध्या०' इत्यादिना वर्णोत्पत्तिप्रक्रियां लिखत ।
21. भाषोत्पत्तिविषयकानि विविधमतानि लिखत ।
22. भाषाविकारहेतून् संक्षेपेण लिखत ।